

ALI POSTAJAMO TUJCI V LASTNEM KRAJU ?

Vprašanje izhaja iz napisov, t.j. "firm", ki se pojavljajo na tablah posameznih obratov. Več ljudi opozarja na "PUB", Sweet way, De profundis (bivša Železarna Ravne), razne "Lines": TOP Line, M line itd.

Zadnji šok je gostinski obrat "Spiaggia".

Sprašujejo me, kako je to pravno urejeno.

Veljavni zakon o podjetjih - velja še bivši jugoslovanski - ima določila o firmi v členih od 152. do 159. (Firma spada v tkim. industrijsko lastnino in je sodno zaščitena). V 153. čl. je določeno, da "vsebuje označbo, ki navaja na dejavnost, ter označbo, s katero se natančneje označuje ime podjetja". V 154. čl. pove, česa v firmi ne sme biti. (Spomnite se slaščičarne "Beograd" ! Za uporabo tega imena bi moral lastnik imeti soglasje mestne skupščine tega mesta.)

V pravo obstoja celo panoga "firmsko pravo". Za našo tokratno rabo omenjam, da sme firma imeti "fantazijski dodatek" kot Iskra, Titan, Peko itd. Tudi fantazijski dodatek mora biti v neki zvezi z dejavnostjo. Lep primer je Splošna plovba Piran (Vsaka beseda ima svoj pomen).

Vprašanje tujih besed v firmah je že dolgo aktualno - povsod po svetu. Pri nas je "anglikanizacija" začel naš tetalski prevoznik "Adria airways". Bilo je dosti polemike. Bilo je proti tedanjemu pravu, da mora ime firme biti v slovenščini. Kljub temu je obstalo angleško ime. Angleži preklinjajo "amerikanizme", Francozi se norčujejo sami iz sebe, da pišejo in govorijo "franglais". Tudi Nemci se jezijo na amerikanizaciji, ki se močno kaže tudi v "firmah".

Na mnoga čisto konkretna vprašanja: Ali je dopusten fantazijski dodatek "Spiaggia", pa odgovarjam : Ne. Beseda sama ni fantazijska. Je čisto "občno ime" in pomeni kopališče - plažo. To ime **nima nič opraviti z dejavnostjo** tega obrata. Obenem krši predpis o dvojezičnosti. Če že hoče kdo imenovati - recimo popravilnico čevljev - "plaža", ker se nahača zraven kopališča, mora to navesti v obeh jezikih. In to bi moral določiti ob vsakem primeru občinski upravni organ, ko registrira firmo, t.j. ko prejme priglasitev obratovalnice. V odločbi mu mora - ob vsaj malo ustvarjalnem odnosu do dela, ki mu je zaupano - zavrniti tako enojezičnost. Kajti upravna oblast je dolžna preprečiti vse nesprejemljive javne napise. Če bi npr. kdo prijavil gostilno z nazivom "Javna hiša", bi morala biti taka firma prepovedana.

Kaj torej storiti, da ne bomo naenkrat tujci pri sebi doma? Ali bi to sploh še bil naš dom ? Da se nam ne zgodi, kot se je Havajcem, katerim so domovino zapravili njihovi plemenski poglavarji, ki so vso zemljo prodali tujcem. Domačini zdaj nimajo nobene besede. Svojo identiteto so izgubili. Ostalo je le še nekaj folklorja. Zdaj se organizirajo po krajevnih skupnostih. Učijo se svojega jezika, negujejo svoje stare običaje.

Mi moramo ta vprašanja reševati preko pravne države. Pogoji za njeno funkcioniranje so : odgovornost vseh uradnikov, ustvarjalen odnos uradnikov do lastnega dela, politično delovanje čim večjega števila državljanov - in čim sposobnejši novinarji. To pa se končno vedno odraža na nek način v zakonodaji, nakar je potreben še stalen in kvalificiran nadzor nad izvrševalci zakonov, t.j. vlado, upravnimi organi in sodstvom.

Dušan PUH

DOBER DAN, VLJUDNOST !

Z vsakim otrokom, ki prvič reče mama, se svet znova rodi, pravi pesnik. In potem nas beseda spremlja vse življenje. Z njo gradimo mostove med ljudmi, lahko pa koplje med nami globoke prepade. Je najboljšo orodje in najhujše orožje, lahko spodbuja ljubezen in hrani sovraštvo, lahko je skromna in resnicoljubna, pa tudi napihnjena in zlagana. Lahko je vljudnost in osornost, lahko je prijaznost in odljudnost.

Predvsem z besedo lahko izrazimo odnos do ljudi, ki jih srečujemo na vsakdanjih poteh. Vsi si želimo, da bi bila vsaka beseda, spletena od človeka do človeka, prirsčna in privlačna, da bi bilo v njej več ljubeznivosti in manj odbijajočega "pišmeuharstva", da bi nas v vsej enostavnosti bogatila, nas zbliževala in ne odtujevala.

Vsak izmed nas si v vsakdanjem življenju želi predvsem takega besednega zvena. Nič manj si tega ne želijo ljudje, ki prihajajo k nam, da bi se iztrgali iz običajnega vsakdanjega ritma in se sprostili v dnevih dopustniškega pričakovanja.

Prav je, da na velikih panojih lahko razberemo "Dobrodošli!". Znova in znova naj ta beseda dobiva vsebinsko potrdilo. Vsak izmed nas lahko temu priloži svoje. Pa ne zato, da bi lahko v turističnih prosopekkih zapisali "Portorož, turistično mesto zgledno prijaznih ljudi". Predvsem, da bi vsaka beseda med nami kot ljudmi, ne glede ali smo domačini ali turisti, pomenila kanček trdnega mostu sožitja in razumevanja.

Zato ne le danes in jutri, temveč zdaj in vedno, nikoli do konca izpolnjena želja : "Dober dan, vljudnost!"

KRATKE O MOJI, TVOJI, NAŠI VLJUDNOSTI...

Točajka

Ko je v bifeju "Market" restavracije na Belem križu kupil steklenico vina in ga plačal z bankovcem vrednim vsaj dvakratno ceno kupljenega, je točajki povedal, da ji bo prazno steklenico vrnil takoj, ker jo ima zunaj v vozilu. Dokler steklenica ne bo tukaj, vam ostanka ne vrnem, mu je osorno zabrusila. Človeku, ki je v omenjenem lokalu vse prej kot neznan in v katerem se ni nikdar vedel nespodobno.

Pred zelenjavno trgovino v Portorožu.

Mlada mamica skuša skozi vrata poriniti voziček z otrokom. "Vam lahko pomagam?" že odpira mimoidoči. "Hvala, zelo ljubeznivo", z nasmeškom odvrne. Otroček veselo zakrili z rokami. Drobci sestavljajo velike celote.

Slovenščina - moj zapostavljeni materni jezik ...

Ste že kdaj stopili v kakšno trgovino in povprašali po ceni torbice, jopice ali česa drugega, pa vam je prodajalec odgovoril : "Ne razumem"? To se vam prav gotovo lahko zgodi v novi trgovini "Tigga" ob restavraciji Grand Hotela Palace. Podobno se je pri-

(DALJE NA STRANI 3)

DISCRET, 66320 Portorož, Senčna pot 2

detektivska informativna služba

INTERVISTA A ELIO MUSIZZA

Elio Musizza, di Portorose, dopo essere stato per 25 anni direttore della Scuola elementare di lingua italiana di Pirano, ricoprendo pure vari incarichi a livello comunale, costiero e repubblicano, in particolare a compiti legati alla problematica della nazionalità italiana, in pensione anzitempo per ragioni di salute ha pur sempre continuato a prestare delle attività.

Quali i campi in cui si è distinto con maggiore impegno ed entusiasmo?

- Con alterni periodi di maggiore o minore possibilità di essere completamente attivo, sono stato vicino all'attività della Comunità italiana, sia quale presidente della sezione artistico culturale e per un quadriennio presidente della CIA della nazionalità. Nel contempo avevo assunto degli incarichi anche a livello di Comunità locale di Portorose, quale membro della sua Assemblea e nella redazione del Giornalino di Portorose.

Ho coltivato pure altri interessi legati in modo particolare a settori della vita culturale nel piranese (nel Comitato per la costruzione della Casa Tartini, nel Comitato con compiti precisi nelle celebrazioni tartiniane ed altre funzioni...)

Quale è stato l'impegno maggiore?

- Era finalizzato a portare a compimento le celebrazioni tartiniane che proprio quest'anno, 300° della nascita di Tartini, sono giunte all'apice, mentre dopo le fatiche degli anni scorsi, proprio nei mesi trascorsi non sono riuscito a dare quanto avrei desiderato in precedenza. Anche tramite la redazione del periodico della Comunità degli Italiani "Lasa Pur Dir" di cui faccio parte avevamo scritto al grande violinista Uto Ughi, per farle conoscere la nostra ammirazione per i suoi successi, ricordando le sue radici piranesi... Queste nostre aspirazioni si sono avverate proprio ultimamente con il grande concerto di Ughi con i "Solisti Veneti".

Sempre all'interesse legato a Tartini per due anni consecutivi mi sono recato a Padova per delle ricerche sul nostro grande concittadino, mentre in precedenza avevo scritto unopuscolo sull'"Eredità tartiniana a Pirano". Coltivo sempre la passione di scrivere per giornali, riviste, assieme all'attività di traduttore dallo sloveno e croato in italiano.

Quale altre attività sta svolgendo? Qualche difficoltà o rammarico?

- Intercalo ancora dei soggiorni a Portorose con quelli del parentino (mia località d'origine), dove oltre a letture e scritti mi dedico alla coltivazione dell'orto, con qualche lavoretto da muratore.

Proprio per questi soggiorni ora in Slovenia, ora in Croazia, mi rammarica il fatto di essere ancora un istriano straniero, senza la cittadinanza slovena dopo 35 anni di vita e attività nel piranese con conseguenze negative di carattere materiale... come neppure di quella croata...

Ondina Lusa

SOZALJE

Irlini Stegel, članici našega uredništva izrekamo ob smrti njene mame globoko sožalje. Uredništvo

Družini Antona MIKAC-a s Stare ceste izrekamo sožalje ob njegovi smrti.

Ivanki PLOJ iz Pirana, ki vsako sredo meri krvni pritisk v naši krajevni skupnosti, izrekamo sožalje ob smrti njenega malega vnuka.

KS Portorož

PREDSTAVLJAMO VAM CENTER ZA KOREKCIJO SLUHA IN GOVORA

Prvi začetki...

Začetki našega Centra segajo v leto 1946, ko so bili v staro vilo Virginijo v Portorožu sprejeti na šolanje prvi gluhi otroci.

Gluhonemnica je bila ustanovljena kot protitež Zavodu za gluhe v Gorici, ki je po vojni pripadel Italiji. V zavodu v Portorožu so našli prostor za šolanje in usposabljanje gluhi otroci s področja celotne Primorske.

Od ustanovitve do danes se je Center za korekcijo sluha in govora razvil v strokovno uspešno ustanovo za težave na področju sluha in govora. Šolski okoliš zajema Južno Primorsko, Vipavo, Ajdovščino, Novo Gorico in Tolmin.

O dejavnosti Centra

Osnovna dejavnost je usposabljanje predšolskih in slušno, govorno in kombinirano motenih otrok. Letno se usposablja v Centru od 60-70 otrok v starosti od 2 - 18 let. V zadnjih letih razvijamo nove, sodobne oblike usposabljanja, predvsem za male otroke.

Z dobro organizirano mobilno surdopedagoško službo nudimo strokovno pomoč na terenu, kjer so otroci vključeni v redne vrte. Ob koncu tedna in med počitnicami pa prihajajo v Portorož s starši na posebne oblike skupinskega in individualnega dela.

Za slušno prizadete otroke imamo poleg predšolskih oddelkov tudi program osnovne šole za gluhe in posebne oddelke za otroke z več motnjami. V vsakodnevne oblike usposabljanja je letos vključenih 43 otrok. Otroci iz oddaljenih krajev stanujejo v domu, nekateri v rejniških družinah, ostali prihajajo v Center vsak dan. Na terenu spremljamo in usposabljammo 23 otrok v integralnih oblikah.

V okviru dejavnosti nudimo lahko strokovno pomoč tudi odraslim, ki imajo težave s sluhom. K nam se obrača po nasvet in na posebne vaje vse več odraslih, ki jim je dodeljen slušni aparat.

Logopedija kot mobilna pomoč za otroke in odrasle

Na področju Južne Primorske je ime Centra poznano predvsem po logopedski dejavnosti. Logopedija je v okviru naše dejavnosti organizirana kot mobilna specialna pomoč za otroke in odrasle, ki imajo težave v govoru.

Matična logopedska ambulanta je v Centru v Portorožu, logopedi pa odhajajo na teren, praktično v vse vrte in osnovne šole v šestih Južnoprimorskih občinah. V logopedsko obravnavo je letno vključenih 1.400 do 1.500 otrok.

Že nekaj let izvajamo v dogovoru z zdravstvom tudi preventivne preglede sluha za učence 1. in 7. razredov v osnovnih šolah na Obali. Letno pregledamo sluh pri več kot 2.000 otrocih.

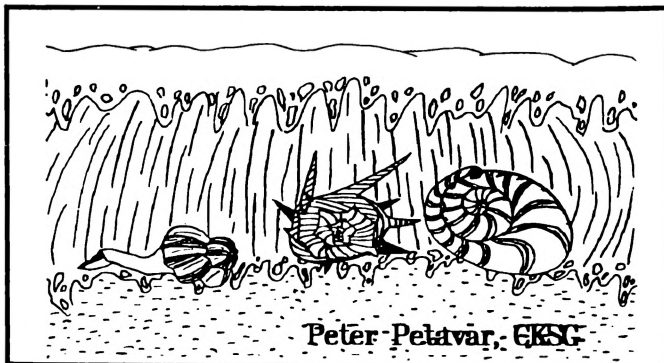
V novih prostorih

Svojo dejavnost smo dolga leta izvajali v tesnih in neprimernih prostorih starega češkega hotela na Bernardinu.

V letu 1988 pa smo se preselili v nove prostore v šolskem kompleksu Portorož. Nov Center smo zgradili z republiškim sredstvi za izgradnjo ustanov za usposabljanje. Brez pomoči občine Piran in prizadevanja kolektiva cilja seveda ne bi tako kmalu dosegli.

Blizina vrtca in osnovne šole je za nas zelo pomembna, saj smo tako postali del "normalnega" okolja.

Ravnateljica: prof. SONJA HRABAR

MI MED SEBOJ

Vse najboljše **Stanislavu GRMEK-u** s Sončne poti za 70. rojstni dan;

Emi BRATOŽ s Strme poti iskrene čestitke za okroglo obletnico rojstnega dne;

Naši sodelavki **Cesarini SMREKAR** iskrene čestitke za nagrado, ki jo je prejela nedavno v Trevisu na Festivalu poezije in umetnosti (Festival della poesia e dell'arte "Associazione d'Europa Pinko Tomažič" Treviso) za svoje pesmi. Nagrado so ji letos podelili že četrtič.

Ob smrti moje mame se sosedom iskreno zahvaljujem za izkazano sožalje in venec.

Ira Stegel

SAN BERNARDIN

*San Bernardin el iera framezo i uliveti
un per de case intorno, le strade coi mureti.
De soto iera el mar e se 'l tempo iera chiaro
se vedeva la punta de Salvore col faro.
Le case no xe piu', le strade xe asfaltade,
al posto dei ulivi xe grande spianade
de pierre e de cemento. Intorno i ghe ga messo
l alberghi e le boteghe : i segni del progresso.
Nel nuovo Bernardin quando xe la stagion
se senti tante lingue in quella confusion.
Xe tuto pien di gente. Ma questo xe de giorno,
mi vengo qua de note co tuto dormi intorno.
Me sento su 'na piera e vardo la 'sul mar
el faro de Salvore ch'el va vanti a girar.
E dentro de mi me iludo che niente xe cambiato;
ma no xe vero : l'omo ga tuto ribaltado.
Dove xe ogi i alberi, i campi, i useleti
che un giorno i ne cantava posadi sui mureti ?
Ma cossa semo mati, quando se fermeremo !
Ai fioi dei nostri fioi cossa ghe lasseremo ?
De san Bernardin la tose de sola xe restada
a far bela figura in mezo a 'na spianada.*

Cesarina

"OLDTIMERJI" V PORTOROŽU

V času od 4. do 8. junija 1992 bo Portorož gostil posebne goste - lastnike starih avtomobilov in motorjev - "oldtimerjev", ki bodo pokazali svoje veščine na dirki Adriatic classic'92.

Prve prijave kažejo, da bo število posadk izredno obogatilo prireditve, s katero se bo Portorož vrnil v nostalgичna trideseta leta, ko so avtomobili drveli z "nezaslišano" hitrostjo 20 kilometrov na uro.

Poleg ADAC-ovega jaht kluba, ki se tradicionalno vrača za Blinško v Portorož, na Bernardin,

bomo torej v tem terminu v Portorožu gostili še starinska motorna vozila.

Kar pomislite, koliko truda (in denarja) morate vložiti v svoje 5 let stare jeklene konjičke, ko podaljšujete registracijo! V tekmovalni skupini bo "najmlajši" avto imel zapisano letnico rojstva 1989. In najstarejši? Nič posebnega - to je Fordova Tin Lizzy iz leta 1911. Za tiste malo mlajše, ki tega avtomobila ne poznate: to je prvi serijsko izdelan avtomobil, katerega je kupec lahko naročil v katerikoli barvi, samo da je bila to črna. Zelo radi so ta avto uporabljali režiserji burlesk, v katerih sta nastopala Stanlio in Olio in drugi ameriški mojstri.

Uredništvo želi, da bi "rally oldtimerjev" prerasel v tradicionalno prireditev.

Milja Jančar

STUDENT TOURS d.o.o. PIRAN P.E. Tomažičeva 3, tel. 066/73-773.

Kot turistično prevozna organizacija vam po ugodnih cenah in pogojih ponujamo prevozne storitve s taksijem ali avtobusom.

1. TAXI: Mercedes 2002 s šoferjem ali brez po ceni 20 SLT po kilometru ali po dogovoru.

PONUDBA PREVOZNIH STORITEV

2. AVTOBUS: Renault master 35D TURBO 18 sedežev, nov, z radiom, mikro fonom, možnost za prikolico. Primeren za vse vrste izletov. Cena s šoferjem cca 25-28 SLT po kilometru ali po dogovoru. Vabimo vas k uspešnemu sodelovanju!

DOBER DAN, VLJUDNOST (Nadaljevanje s 1. strani)

petilo nam, ko smo brskali po portoroških trgovinah. Sicer zelo prijazna prodajalka nas ni razumela in sporazumevali smo se - v srbohrvaščini. Sporazumevanje v slovenskem jeziku je prav posebna oblika vljudnosti in pozornosti, ki bi moral biti več vsak trgovec, zavedati bi se je moral tudi vsak lastnik trgovine.

"In vi?"

hladno vpraša kot manekenka lepa farmacevtka. "Tega nimamo" vrača recept. Ne da bi dvignila pogled. Kot da se pogovarja z nekom daleč. Pa je samo človek, ki je prihitel iz ambulate, da bi dobil nekaj za svoje zdravstvene tegobe.

Begunka

Prišla je v Portorož begunka iz kraja, ki zaradi vojne krvavi, obiskat sotrpine. Kje naj bi jih iskala, je vedela malodane nič. Povabila jo je v hišo in se lotila telefona. Po kakšnih desetih proizvedovalnih pogovorih ji je uspelo razvozlati, kje so. Bilo je dokaj oddaljeno od tam, kjer se je nahajala, nosila pa je tudi precejšnjo prtljago, zato jo je vzela v vozilo in jo odpeljala tja.

Po ozki cesti, kjer se je nekdanj vljugala železniška proga,

se vsak s svoje strani pripodita dva avtomobila. Tesno prehitjevanje, stranski vzvrti ogledali se zvijeta. Oba voznika ustavita. "Ne znaš voziti, ne poznaš prometnih predpisov, kreten?" ves zaripel vpije prvi. "Zakaj se nisi bolj umaknil?" kriči drugi. "Ti bom že pokazal", se razburja prvi. Bo spregovorila govorica pesti? Ni dosti manjkalo. V nesreči je vljudnost še posebej zlata vredna!

Če si Slovenec - malo počakaj!

Kupci in gostje portoroških gostinskih lokalov ali barčkov so se še pred dvema letoma pogosto počutili kot drugorazredni državljani. Natakariji so svojo vljudnost in umnost prilagajali jeziku svojih gostov in barvi denarja v njihovih denamicah. Zavest o tem, da so slovenski kupci in gostje enako dobri kot tuji, pa se zdi, še ni stopila pod kožo tudi vsem prodajalcem. Domačin pogosto izgubi potrpljenje in raje nepostrežen zapusti trgovino. Med podobnimi bi lahko omenili "Duty free shop" v hotelu Palace, kjer so najpogostejše stranke tuji gostje.

Stara šola?

"Kdo je na vrsti?" premeri prodajalka vrsto čakajočih. "Gospod je bil pred mano", pokaže nakupovalka na soseda. "Ženske imajo prednost", se ta obrača k predgovornici. "Še so kavalirji med nami", se vsi smejejo. Stara šola? Prijaznost, ki nikoli ne zastara.

Bonton

Ob mizicah pred portoroško kavarnico dosti ljudi. Ob eni izmed njih se ustavi dva para. Pozdravljanje in predstavljanje. Moška ob mizici sede podajata roke in mrmra svoja imena. Nista še prebrala tiste strani knjižice o lepem vedenju, kjer je črno na belem, da je pri predstavljanju treba vstati.

Prispevke o (ne)vljudnosti so pripravili:

Gustav Guzej, Mirko Kos in Siljan Pretnar

KDO JE NAJBOLJ VLJUDNA(-EN) PRODAJALKA(-EC) ALI USLUŽBENKA(-EC) V PORTOROŽU? POVEJTE VI!

Spoštovane bralke in bralci "Portorožana". V uredništvu ponovno računamo na Vaše sodelovanje. Radi bi od vas izvedeli, kdo je po vašem mnenju **najbolj vljuden(-na)** prodajalec(-ka) v portoroških trgovinah ali uradnik(-ca) v portoroških javnih uradih (pošta, banka).

Prosimo vas, da nekoliko pomislite in nam to sporočite do 15. junija t.j. na naslov uredništva (KS Portorož, Obala 18, za "Portorožana").

Da bo lažje, objavljamo celó **glasovalni listič**, ki ga izpolnjenega dostavite v uredništvo (lahko ga vržete v poštni nabiralnik KS Portorož, pod oglasno desko na zidu stavbe KS.)

Če bo kdo dobil večje število glasov, bomo razglasili najbolj vljudn(-ega) prodajalko(-ca) oz. uslužbenko(-ca). Ker smo vljudni, tokrat ne bomo ugotavljali, kdo je najmanj vljuden... Tisti, ki ste na takšno(-ega) prodajalko(-ca) ali uslužbenko(-ca) naleteli, pa to že tako veste!

NAJBOLJ VLJUDEN(-NA) PRODAJALEC(-KA) ali USLUŽBENEC(-KA) V PORTOROŽU JE

ime in priimek (ali opisno, če ne veste za ime)

NASLOV OZ. NAZIV TRGOVINE ali JAVNEGA URADA, KJER DELA,

VAŠE IME IN PRIIMEK ter NASLOV (ni obvezno):

OSAMELI, A NE POZABLJENI "PALACE"

Pred letom dni smo lahko v "Portorožanu" prebrali vest, da so predstavniki italijanske tvrdke Di Vincenzo Dine et Co. iz Pescara, hotelov Palace in Casinaja iz Portoroža podpisali pogodbo o ustanovitvi mešane družbe "Palace International". Ta naj bi bila nosilec temeljite preureditve in modernizacije simbola portoroškega turizma - starega hotela Palace.

Ob tej priložnosti je bilo slišati napovedi, da bodo že najpozneje do konca leta (1991) začeli s temeljito prenovno kulturno-varstveno zaščitenega hotela v kakovostno hotelsko podjetje najvišje kategorije. Po letu dni pa - takrat podana zamisel - "še ni meso postala". Priprave se res vlečejo, toda, če kje velja pravilo, da je treba hiteti počasi, velja to v tem primeru - pravi direktor hotelov Palace Danilo Daneu. Avtorji idejnega projekta iz Sežane in Ljubljane so skupaj z italijanskim partnerjem predelali idejno zasnovo. Zdaj skrbno preučujejo vrednostno plat investicije. Razumeti je treba, da je za vsakogar, ki vlaga denar, temeljno, kaj mu bo naložba prinesla. S tega zornega kota bo investicijski projekt preučila tudi "SACE", to je italijanska ustanova, ki naj bi dala jamstvo za najem posojila.

V tem vmesnem času je bila narejena tudi okvirna ocena investicijskih del za to kar zajeto rekonstrukcijo. Po izračunu bi za izvedbo potrebovali okoli 20 milijonov nemških mark. Seveda pa je treba že zdaj misliti tudi na to, kako bi si na tujem trgu zagotovili obisk takih gostov, ki bodo ob komfortu in tudi bogati ponudbi toliko porabili, da bo dohodek zagotovil rentabilno poslovanje ob relativno visoki naložbi.

Po besedah direktorja Danila Daneua so posredi tudi domače težave. Tako, denimo, še niso sprejeti zakoni o lastninjenju, o podjetniških družbah in pogojih poslovanja. Tudi to je svojevrstna neznanica, ki tujim poslovnem ne zmanjšuje občutka o tveganosti naložbe.

Okoli hotela Palace in njegove prenovne se, od zunaj gledano, navedeno nič ne dogaja. V ozadju pa se premika mnogo stvari. Prav je hiteti počasi. Čeprav čas tudi ni vedno dober zaveznik!

Gustav Guzej

DOMAČE "CVETKE" - DOMAČE "CVETKE" - DO PRIVATHAEUSERFUEH PORTOROŽ - SLOWE

Turizem nas bogati

Menda se v uredništvu revije o turizmu - "Lipov list" - pritožujejo, da le malokdo bere njihovo revijo. Pa ni čisto tako. Nas je v "Lipovem listu" števil. 4/92 zbral članek "Slovenci in tuji jeziki", v katerem avtor ošvrkne turistični prospekt iz naših krajev, ki ga je bilo mogoče dobiti na drugem letošnjem sejmu Alpe-Adria, na stojnici z zvonečim imenom "Napoleon International" in firme "Rosetour" iz Portoroža.

Preberite si ponatis besedila v nemškem jeziku v omenjenem barvnem prospektu. Kdor ne zna nemško, pa naj le prešteje število slovničnih in jezikovnih napak, ki se jih kar tare!

Die slowenische Riviera in Stadt Slowenien, die selbständig in der unmittelbaren Nähe der italienischen Grenze (Tries mit dem Karsthinterland, ist das bekannteste Fremden Sloweniens. Eine Perle der Natur, der Kreuzpunkt einer Vergangenheit und einer reichen Gegenwart. In diesem Prospekt finden Sie Informationen über die Portorož privat-Ferienhäuser, womit Ihnen die Auswahl Vorstellungen entsprechenden Hauses erleichtert werden so

Unseres Reisebuero erwartet Sie auf: Tel./Fax: 0038 66-76-36 vom 9.00 bis 17.00 Tel./Fax: 0038 66-79-763 oder auf Tel. No. 0038 66-73-569 int. 008

Mitja Logar o promociji Portoroža: TURIZEM NI LE HOTEL IN RECE

Portoroški turistični delavci se že dolgo zavedajo, da brez uspešne promocije in strokovno oblikovanega koncepta trženja ni uspešnega turizma. Plod takšnih razmišljanj je tudi nova marketinška poteza Obalno-kraške turistične poslovne skupnosti. V prihodnjih dneh bodo javnosti predstavili strokovno utemeljen načrt trženja in promocije Portoroža, v okvir katerega sodi tudi prodajna znamka (trade mark) Portorož.

Mitja Logar, direktor poslovno turistične skupnosti, nam je zaupal, da gre v tej akciji za trženje celotne piranske občine, ki pa bo zajela tudi nekatere zanimive točke obalno-kraškega zaledja: Lipico, Škocjanske jame... Akcija bo posegla tudi na Kras, saj je to območje že v preteklosti pripomoglo k dobremu imenu Portoroža. In obratno - s Portorožem je zaslovela celotna obalno-kraška regija. Namen te akcije je promocija posebnosti naše pokrajine, njeni paradni konji so med drugim 800 let stare soline in z njimi povezano klimatsko zdravilišče v Portorožu, Piran kot staro kulturno mesto.

"Ne želimo si več množičnega turizma, zato smo se odločili za specifično, segmentirano turistično ponudbo", je pojasnil Logar. Posamezni deli turistične ponudbe Portoroža se bodo sproti prilagajali trendom v turističnem povpraševanju.

Z novim marketinškim pristopom bodo skušali v Portorož pritegniti goste, ki sodijo v višji cenovni razred, a so tudi bolj zahtevni; predvsem pa tiste, ki si želijo čiste narave, počitnic v zelenju.

Turistične organizacije v Portorožu in okolici ustvarijo kar 40 odstotkov tujkega prometa v Sloveniji, zato skušajo ta delež ohraniti tudi v promocijskih akcijah Slovenije kot turistične dežele. Toda še do nedavnega je bila Slovenija del jugoslovanske turistične ponudbe, ki se je v turističnih katalogih pojavljala predvsem kot poceni turistična dežela s slabo turistično ponudbo. Z nastankom nove države pa se ponuja Sloveniji in Portorožu priložnost za kvalitetno preobrazbo.

Letošnja promocija Portoroža bo že vključila nekatera nova spoznanja s področja trženja. Med njimi je tudi

namera, da bi turistično letošnja sezona poletnih mesecev razlaga. Portorož in pirar pogoje za to. Toda cel toroža letos še ni dore ne bomo uspeli po prospektom Portoroža v jeseni. Turistični del predstavili šele na pri pomembnih za turist 1993. Kot običajni promocijo ni nikoli dov

"Letošnja sezona priložnost za celjenje nem katastrofalnemiz Mitja Logar. "Priča predvsem individualne počitnic odločijo šele t Agencije - zaradi razlavi - Slovenije namr vključile v svoje potov

Mitja Logar je na dodal, da turizem ni sa cija, ampak ves kraj tičnega kraja skupaj ot vtiš o nekem kraju.

V prejšnji številki "Portorožana" smo pod novo rubriko "Portošniška tribuna" pokukali, kakšne so cene posameznih živil v portoroškihmarke tih. Tokrat smo zbrali podatke o cenah frizerskih storitev.

Pri zbiranju podatkov smo opazili, da se cena frizerskih storitev sestoji iz dveh delov. Zato naše bralce opozarjamo, naj cene - navedene v tabeli - ne jemljemo kot fiksne cene, saj so to le gole, osnovne cene, brez dodatnih podstoritev. (Na primer: moško striženje brez pranja in sušenja las. Opazimo, da med frizerji tu

ni bistvenih razlik v ceni (300-450 tolarjev). Razlike v cenah nastanejo pri dodatnih uslugah. V našem primeru, če nam npr. pred striženjem operejo lase in jih po striženju še sferirajo - cena skoči od 450 na 700 SLT. Drugod pa od 360 na 400 tolarjev.)

Lahko torej zaključimo, da frizerji osnovne storitve (striženje, barvanje)

POTROŠNIŠKA TRIBUNA

Usluge (storitve)	Frizerstvo M&Ž (pri gost. "TOMI", Portorož) Branka Cafuta	Žensko frizerstvo Medvešček Mojca (Piran)	Minival Ž. frizerstvo Nada Novo- gradec (Piran)	Moški frizer Borše M.S. (Piran)	Ž&M Frizerski salon Dragica Ul. Svobode (Piran)	Ženski fr. salon Giuliana (Portorož)
moško striženje (brez pranja las)	300	/	/	450	400	/
trajna (ženska) obnova	1.500	1.600	1.500	/	1.700	1.500
barvanje las z vodno	1.200	1.300	1.100	/	1.265	1.100
ženska vodna frizura	400	450	350	/	460	400
žensko striženje	400	450	400	/	400	400
britje	/	/	/	350	/	/
moško striženje s pranjem las	400	/	/	/	/	/

TABELA: Cene posameznih frizerskih storitev (osnovne storitve brez dodatnih, sekundarnih frizerskih uslug). Primerjali smo cene v portoroški

ČE "CVETKE" - DOM

ER
IN

APP: 2/3 Personen + 1/3 ZL DU, WC gepflegtes Haus in sonniger Lage, unmittelbar naehe am Meer, komfortables APP mit WC, Dusche, 1 Kochnische, 1 Schlafzimmer mit 2 bis 3 Personen, 173 ZL DU, WC - Fruehstuecksmoeglichkeit, Parkplaetze beim Haus

nd liegt
unden
sgebiet
ssanten

Vojkova 8, 66320 Portorož
1 APP: 3 Personen
Kochnische mit
Wohnzimmer, DU, WC
Parkplatz, ca 200 M zum
Strand, Liegegarten

he von
s Ihren

Turizem nas bogati

Slovenija

Sončni vlak - od Dunaja do Bernardina

Konec tega meseca (28.5.) bo poseben vlak s tem imenom odšel z Dunaja, prišel v Koper, od koder bodo z avtobusi pripeljali v Portorož prav posebne goste, telesne invalide in osamljene ljudi iz Avstrije, Nemčije, Luxemburga, Izraela, Nizozemske, Egipta, Češke in Slovaške, Madžarske in Hrvaške. Prišlo bo 260 invalidov od tega 60 na vozičkih in 80 spremljevalcev. To je res samo en vlak, ki ima 9 vagonov, vendar se potniki v Kopru porazdelijo na 12 avtobusov.

Ta vlak je že tradicionalen, potuje že sedemindvajseti let, leta '63 pa je začel prvič voziti po Avstriji. Leta 1968 je prvič prestopil avstrijsko mejo in prišel k nam.

Prav poseben pomen pri organizaciji tega vlaka ima filatelija. Na razpolago bo avstrijska kuverta z dunajskim žigom, v njem bosta dunajski in slovenski grb, pama lokomotiva in bernardinski cerkveni stolp. Na vlaku bosta na razpolago še dva priložnostna

žiga-ambulanci Šentilj-Koper in Koper-Jesenice. Prvič! Na razpolago bo še posebni priložnostni žig dne 30.5. na pošti (66321) na Bernardinu. Prvič! In ker se bodo gostje peljali z ladjo, bo na ladji poseben ladijski žig.

Kakšen povdarek dajemo v Sloveniji temu vlaku, govori dejstvo, da je pokrovitelj vlaka predsednik Predsedstva Slovenije g. Milan Kučan, da bo vlak na Šentilju sprejela mariborska Županja Magda Tovernik, da ga bosta v Ljubljani pozdravila mestni župan in nadškof Alojzij Šuster. Prav tako bodo udeležence pozdravili vsi trije obalni župani. Mariborska in koprski župan bosta na vlaku prva odtisnili žige-ambulance, medtem ko bo to na bernardinski pošti storil predsednik Filatelistične zveze Slovenije, naš podžupan, Mitja Jančar.

Nedvomno vlak predstavlja izredno priložnost za promocijo naše države in še bolj Portoroža in Pirana.

IA...

ono iz nekaj
rek celega
bčina imata
odoba Por-
prav tako se
ti z novim
o nared šele
i bodo lahko
ih in sejmih,
sezono leta
i uspešno
idstev.

predvsem
o lanskolet-
u", ocenjuje
o pa lahko
i, ki se za cilj
d odhodom.
bivši Jugos-
o dolgo niso
ataloge." u
pogovora
tel ali recep-
ivalci turis-
jo podoba in

jan Pretnar

FOTO COLOR LABORATORIJ Obala 43 PORTOROŽ

Razvijanje
filma in
izdelava foto-
grafij V ENI
URI.
Sviluppo pel-
licola e
stampo IN
UN'ORA.

EXPRESS izdelava slik za dokumente.

Stampe IMMEDIATE per fototessere.

Cenjene stranke obveščamo, da smo se iz Pirana preselili v Portorož (pri bivši lekarni)!

Avvisiamo la gentile clientela che ci siamo trasferiti a Portorose (presso l'ex farmacia)!

Nevoščljivost prerasla razumevanje

Bojan Filipič in Gianluca Buljevič (prvi iz Pirana, drugi iz Portoroža) sta lani ostala brez dela. Kot iznajdljiva mlada človeka sta iskala razne možnosti za zaslužek. In prišla sta na idejo: med sila neuurejenim prostorom jadranskega kluba Pirat in peščino Bernardina se zlasti poleti vrti veliko ljudi. Kaj če bi tu uredila začasen kiosk za prodajo pijač! Postrgala sta svoje za volanom trdo prislužene prihranke in si izposodila nekaj denarja ter po pridobitvi vseh soglasij, ki jih je zahtevala občina (od občinskega upravnega organa, izvršnega sveta, Jadranskega kluba) prostor uredila. Na koncu pa sta ugotovila, da zemljišče ni last občine, ampak je bilo pred leti prenešeno na hotelsko podjetje Bernardin. Vendar sta si lani pridobila še soglasje Emona Hotelov Bernardin z opozorilom, da je postavitve kioska lahko le začasna. Bernardin ima namreč na tem zemljišču dolgoročne poslovne interese. (Po načrtih zaokroženja Bernardinovega hotelskega kompleksa naj bi ob obali zgradili še nove gostinsko-hotelske objekte. Kdaj bo to, pa je v sedanjih situaciji seveda veliko vprašanje.)

Letos se je podjetje začelo vse podirati. Znotraj Jadranskega kluba "Pirat"

so ju nekateri začeli ovirati, uprava Hotelov Emona-Bernardin pa je - češ, da je tak kiosk lahko konkurenca gostinski dejavnosti znotraj samega bernardinskega hotelskega kompleksa - prvotno soglasje umaknila. Začasnega objekta za gostinsko dejavnost nista postavila kar tako, samoiniciativno, proti vsem in vsakomur, proti vsem predpisom... Ko sta šla v ta posel, sta vedela, da nekaj tudi tvegata, nista pa predvidela, da si nekdo lahko kar preko noči premisli in prekliče svoje soglasje... Medtem sta za ureditev kioska in okolice vložila že veliko svojega dela in denarja...

A igra interesov dostikrat neusmiljeno posega v hudo preizkušeno življenje posameznikov. Včasih je dovolj, da se kje zgane malo nevoščljivosti in že je tu vzrok, da se sicer zanimiva, koristna in nikomur škodljiva zamisel sprevrže v predmet spotikanja. Ali v zgornjem primeru le ne bi kazalo zadevo bolj življenjsko presojati? In ne nazadnje, ali ne bi bilo prav, če bi vsi, ki so v zgornji zaplet tako ali drugače vključeni, našli soglasje?

Gustav Guzej

Tokrat - kam k frizerju?

dobno vrednotijo, do razlik pa prihaja pri ocenjevanju njihovih dodatnih (recimo sekundarnih) storitev (glede na dolžino las, pranje, sušenje..., oblikovanje česke). Še bolj občuten je skok variabilnega dela cene "trajne", katere osnovna giblje med 1.500 - 1.700 SLT, v resnici pa zraste končna cena na 2.000 tolarjev več (npr. za BIO TRAJNE).

Ž frizerski lon Udovič avica ortorož)	Frizerski salon ANA (Lucija, pri šoli)	M.in Ž.friz. salon MARISA (Lucija, pri šoli)	Ž.frizerski salon MAJDA (HANGAR Marina)	M.frizerski salon BRANKA (HANGAR Marina)
400	400	450	/	450
600	1.680	1.650	1.600	/
100	1.200	1.250	1.300	/
450	550	500	450	/
400	550	400	400	/
/	/	/	/	/
/	/	/	/	700

frizerskih salonih s tistimi v sosednjih Luciji in Piranu. (Cene so v SLT)

Na ceno vplivajo tudi uporabljeni preparati in ostali potrošni material ter dolžina las. Cene osnovnih frizerskih storitev sooblikujejo tudi različno visoke najemnine za poslovne prostore/frizerske salone.

V nekaterih primerih dosežejo tudi vrtoglavih 50 DEM na m²! To pa ni zanemarljivo, saj najemnine dosežejo tudi 1000 DEM na mesec. Tako kot vsi obrtniki tudi frizerji tarnajo, da kupna moč njihovih strank pada. Predvsem pa je za nekatere občutna izguba strank iz sosednje Hrvaške, ki so nekoč dokaj množično zahajale k nam.

Tisti, ki imajo lokale v Portorožu, računajo tudi na tuje goste v poletnih mesecih. Piranski frizerji pa stokajo, da imajo - podobno kot trgovci in gostinci - enega samega sovražnika - ZAPORO PROMETA PRI VHODU V PIRANI! Ugotavljajo pa, da se je večina njihovih dolgoletnih strank preselila iz Pirana v Lucijo, kjer sedaj obiskujejo tamkajšnje frizerske salone.

Za konec naj še povemo, da so vsi frizerji in frizerke v naši občini (pravzaprav moškega frizerja nismo nikjer opazili) članice obrtnega združenja frizerjev, v okviru katerega se tudi sestajajo in oblikujejo osnovne cene svojih - za nas potrošnike nujno potrebnih - frizerskih storitev.

David Božič

Inšpektorju za urbanizem nikoli ne zmanjka dela...

Urbanistični inšpektor je Dušan Derkovič s stanovanjskega bloka na Letoviški poti 16 izdal odločbo o ustavitvi gradnje lesenega nadstreška tlorisnih dimenzij 2,60 x 2,00 m ter gradnjo kovinske ograje visoke en meter in približno polpeti meter dolge, za kar si ni pridobil dovoljenja...

...Pa tudi cestni inšpektor ne ostaja križem rok

Med gradnjo počitniškega objekta pri Mladinskem letovišču v Pacugu, ki ga investitor, Zveza prijateljev mladine iz Ljubljane Vič-Rudnik, gradi na "črno", so po krajevni cesti Beli križ-Pacug dnevno vozili z gradbenim materialom težko naloženi tovornjaki, ki so seveda cestišče na več mestih poškodovali. Cestni inšpektor je investitorju naložil, da približno trideset metrov poškodovanega cestišča sanira z betonsko maso, na cesti do počitniškega doma "Kropa" pa mora popraviti večje posede in udorne jame.

Že obstoječi kiosk in kabine na komunalni plaži bo Dragan Sojič iz Parecaga preuredil v priročno trgovino za prodajo časopisov in drobnih predmetov, ki jih utegne potrebovati kopalec.

Za kaj so vse uporabni skriti kotički na Fizinah

Leta '84 je občinski upravni organ Peru Mikš iz Strunjana izdal dovoljenje za opravljanje gostinske dejavnosti v kiosku na Fizinah. Lastnik bifeja je dejavnost širil in pred kiosk brez ustreznega dovoljenja postavil okoli 30 gostinskih miz in stolov. Ko je lani v jeseni tržna inšpekcija opravila rutinski pregled, je bilo pomanjkljivosti precej in je zato lastniku kioska med drugim naložila, da odstrani gostinske sedežne garniture (mize, stole in klopi), da odstrani žar-ploščo z nadstreškom in kuhinjski element na prostem, urediti pa bi moral še pomožne objekte za skladiščenje živil, zalog pijače in prazne em-

balaže ter sanitarije za osebe in še kaj...

Prvotni lastnik kioska, ki je od upravnega odbora Sklada stavbnih zemljišč dobil v najem okoli 50 m² zemljišča, kamor je postavil kiosk, pa je ostal najemnik predvsem na papirju, saj oddaja bife v najem drugemu - ali kdovekateremu že - gostilničarju... Okoliški prebivalci so že lansko

poletje protestirali, saj se pred bifejem zbirajo pretežno razigrane pijanske družine, ki veseljačo pozno v noč - in ker "okrepčevalnica" ne premore sanitarij - opravljajo gostje svoje nujne potrebe po okoliških skritih kotičkih...

Na Fizinah bo mogoče nabaviti plin

PORTOROŽARIJE - PORTOROŽ

V trgovini z živopisanimi bomboni "Sweet sweet way" se lahko kupci posladkajo kar s 340. vrstami bombonov in ne "le" s 140., kot smo objavili zadnjič! (Uresničitev sladkih sanj)

Članica uredništva ni mogla verjeti, da se bivši "cigl bar" imenuje samo "Spiaggia". Dvakrat je šla preveriti, če na drugi strani napisa resnično ni še slovenskega prevoda - "Plaža". Zdaj se boji, da je "Spiaggia" namenjena samo italijanskim gostom, zato na kavo tja ne hodi več... (Ali prav je plaža ali spiaggia...)

Za neobveščene: poslanci skupščine Občine Piran so sprejeli odlok zazidalnega načrta "Vojkov dom - Obala". Zdaj se nam obetajo: luksuzni hotel za poslovneže, bazeni na plaži, nov hotel "Virginija" in še kaj... (Poslanci so bili za)

Droga" (še) ni družba v mešani lastnini, kot smo objavili v prejšnjem "Portorožanu". Pogovori o ustanovitvi mešane družbe z zainteresiranimi tujimi podjetji še tečejo (z angleško firmo MAN, menda pa so se pojavili tudi podjetniki iz Nemčije). (Družbena lastnina it's not death! (yet))

Na Formi vivi, razen na umetniške skulpture, lahko naletite tudi na neme priče (beri udeležence) nočnih seksualnih orgij - v preservative. Ne bi bilo odveč postaviti - v tej galeriji na prostem - tudi nekaj košev za smeti. Mogoče bi vendar vsaj nekateri, kulturnejši obiskovalci, tja odvrgli umazane robčke, prazno embalažo sokov, pločevinke pive in - uporabljene kondome. (Forma viva-galerija smeti)

Nekaterim novi zabojniki za diferencirano zbiranje komunalnih odpadkov niso po volji. Preveč da jih je. Nek krajani pravi, da so se portoroške poti spremenile v "ulice kant". (Prekrstimo Lepo cesto - v Ulico kant)

Zaradi permanentne rasti cen komunalnih storitev, ki potrošnika že krepko stiskajo za vrat, je nekdo predlagal, naj podjetje "OKOLJE" spremeni ime v "ZAKOLJE" (ko pošlje občanom svoje "zasoljene" položnice). ("ZAKOLJE")

Ob novi, sladki trgovinici z bomboni urejajo prostor, kjer bo banka, menjalnica...itd. Če (tokrat) zanemarimo dejstvo, da je napis v slovenskem jeziku čisto neke pri koncu - naj povemo, da Portorožani ugibamo ali je res, da bo lastnik te denarne poslovalnice najbogatejši človek, lastnik rdečega "Ferrarija", na obali (A.L.(G) je res?)

Tiste, ki niste deležni uslug Rižanskega vodovoda preko njegovega vodovodnega sistema, bo najbrž zanimalo, da Gasilsko društvo Sečovlje zaračunava krajanom, ki jim dovažajo pitno vodo, pavšalni prispevek v višini 52 SLT na m³. (Voda - vir življenja je zasoljena!)

Zanimiva je struktura članstva v Jadralnem klubu "Pirat". Iz šestih (6) družin, največ jih je doma iz Ljubljane, izhaja velika večina članov "portoroškega" (?) kluba jadralcev. Najbrž ime kluba ni izbrano naključno?! ("Pirat" - kot klub prostozidarjev)

Naj se javi tista bralka ali bralec, ki mu ustreza urnik, po katerem dela portoroška agentura LB Splošne banke Koper v Portorožu. (Vsak dan od 8.30 do 11.30 ter od 15. do 17. ure, v soboto od 9. do 12. ure.)

Nekaj časa je že, odkar je sanitarna inšpekcija izdala upravljalcu tržnice "Kaštel" (KKC "Avditorij") odločbo, da mora prenoviti ogrode stojnic. Vendar se na bivši tržnici nič ne premakne. Leseni "koli" še kar vedno štrlijo v nebo. Po najnovejših informacijah pa naj bi "Kaštel" preuredili - v parkirišče. (Njegovo veličanstvo avtomobil - center Portoroža je (bo) tvoj!)

Očitno nekateri uporabniki zabojnikov za diferencirano zbiranje odpadkov ne razlikujejo jajčnih lupin od papirja. V zabojnik za papir pri "vili" Virginija je namreč "nekdo" odvrgel množico jajčnih lupin... Enkrat lahko ugibate, kdo porabi cca 40 jajc naenkrat. (Slaščičarska neverdnost)

"Istrabenz" trgovina z naftnimi derivati si je pridobila odločbo za postavitev montažnega kioska na bencinski črpalki na Fizinah, kjer bodo skladiščili in prodajali pin.

Je na Belokriški cesti kaj bolj varno?

Na križišču Beli križ - pri kamnitemu križu - je Cestno podjetje Koper uredilo novo cestno signalizacijo (tudi prehod za pešce), vendar vozniki (predvsem obiskovalci bližnjega bifeja) še naprej nemarno parkirajo svoja vozila kar pri križu, tako rekoč sredi križišča!

Katere ceste se bodo (naj bi se) uredile letos v Portorožu?

V programu ureditve lokalnih in krajevnih cest v KS Portorož v tem letu so: sanacija Letoviške ceste (strmi dostop k stanovanjskim blokom), asfaltiranje zgornjega dela Cvetne poti in napeljava javne razsvetljave na tej poti (to je pot, ki vodi k cerkvi), asfaltiranje zgornjega dela Kopske ceste (od gostišča "TOMI" na Sentjane), sanacija dela Stare ceste za "Termami" in ureditev spodnjega konca Sončne poti.

V uredništvu že držimo fige, da bi vse te ceste tudi zares uredili. Prebivalci nekaterih cest so ustanovili tudi odbore, ki že aktivno sodelujejo pri pripravah za ureditev cest (npr. na Cvetni poti, na Sentjanah, Letoviški poti).

ANEKDOTA IZ DOMAČIH LOGOV (Bilo je nekoč...)

V zgodnjem jutru na dan 1. maja se godbeniki, ki so igrali v nočnem baru hotela Palace, spravijo na voz z oslovsko vprego igrajoč budnico skozi Portorož. Naj bi bili celo osla ovili z zastavo, so nekateri trdili, kar pa zagotovo ni bilo res. Direktor hotela "Helios" Mihael Granda, jih je zaradi tega pokaral, češ, goste boste zbudili. Bobnar pa takrat udari z vso močjo po bobnu rekoč: "Naj se zbudijo, mi smo budni, čeprav smo delali vso noč!"

DOM JE DRAGOCEN

Tako, naposled smo domala vsi dobili možnost, da odkupimo stanovanja ali stanovanjske hiše, v katerih živimo. Imeli bomo lasten, čisto svoj dom. K prijetnim občutkom se prej ali slej prikrade skrb za vzdrževanje lastnine, plačila popravil, predvsem pa nas skrbijo škode, ki nenapovedano osušijo žepe in denarnice.

Vabimo Vas, da del skrbi odložite na naša ramena. Pripravili smo zavarovalno PONUDBO ZA STANOVANJSKE BLOKE. Namenjena je skupinskemu zavarovanju stanovanjskega objekta. Skupine ločujemo v dve velikosti: do deset in več kakor deset stanovanjskih enot.

S ponudbo prihajajo tudi ugodnosti: 10% popust v primerih, ko je zavarovanje sklenilo več kakor deset stanovanj, in dodatnih 10% pri enkratnem plačilu premije. Na trajanje zavarovanja vam bomo kakor običajno odobrili tudi pogodbeni popust. Z devizno klavzulo smo zagotovili, da bodo zavarovalne vsote ohranile vrednost.

In kaj vsebuje ponudba?

Lastniki stanovanj v stanovanjskih blokih lahko v skupinskem paketu sklenejo:

- požarno zavarovanje bloka (osnovno in dodatna zavarovanja na I. riziko), gradbeni objekt zavarujemo v celoti: stene stanovanj skupaj z idealnimi deli.
- strojelomno zavarovanje (za več kakor 10 stanovanjskih enot), s katerimi zavarujemo vse skupne stroje, naprave, aparate in instalacije
- zavarovanje splošne civilne odgovornosti za stanovanjske bloke, v katerih je vgrajeno osebno dvigalo
- zavarovanje splošne civilne odgovornosti (za poškodbo ali smrt oseb in poškodbo stvari)

Nanizali smo vam osnovne informacije o naši ponudbi, ki povedo le, da je zanimiva in ugodna. Zanesljivo imate že pripravljenih vrsto vprašanj, na katera vam bomo z veseljem odgovorili. Zavrtite telefon in dogovorili se bomo za natančnejša pojasnila. Nasvidenje

agent, d.o.o.
pooblaščenca agencija
obala 107, lucija
tel.: 76-715

Adriatic®
zavarovalna družba d.d.
assicurazioni s.p.a.

Kakšno turistično sezono napoveduje astrolog Srečko Možina ? ☆

"NENAVADNE POČITNICE"

S pomočjo astroloških efemerid, v katerih so zapisani položaji planetov vsak dan v letu, nam je astrolog **Srečko Možina** pojasnil, kakšno turistično sezono napoveduje za letos.

"Zelo pomemben dan za napovedovanje dogajanj v poletnih mesecih je prvi dan poletja - 21.junij. Ugotoviti moramo, kakšna je nebesna konstelacija planetov na dan vstopa Sonca v znamenje Raka. Sonce bo letos na ta dan v trigonu z Luno, Luna pa v trigonu z Marsom. Sonce bo tudi v konjunkciji z Venero, ki predstavlja vse lepo, zabavo in sprostitve. To je ugodno znamenje. Ljudje se bodo odločali za počitnice, zabavo in sprostitve", je že na začetku pogovora povedal Srečko Možina.

Po njegovih besedah se bodo turisti odločali za potovanja kljub nekaterim političnim napetostim v letošnjem letu. Fotovali bodo predvsem v eksotične kraje. Bolj pa se bodo odločali za nenavadne načine

preživljanja počitnic. V počitnicah bodo iskali nekaj novega. Zato bodo bolj uspešni tisti kraji, ki bodo gostom ponudili zanimive, nenavadne počitnice.

Sezona bo tako letos pri nas relativno ugodnejša kot leta 1991. Med gosti pa bodo prevladovali individualni obiskovalci. Toda julij nas lahko neprijetno preseneti. V tem mesecu obstaja večja nevarnost političnih napetosti in nezgod na potovanjih. Obstaja tudi večja nevarnost kriminalnih dejanj.

Avgusta bo Jupiter, ki je vladar sreče in popotnikov, v trigonu z Uranom in Neptunom, ki sta simbol vsega nenavadnega. To pomeni, da obstaja trend, da se bodo turisti odločali za potovanja v eksotične kraje in nenavadne načine preživljanja počitnikovanja. Nebesna konstelacija je torej ugodna za potovanja, predvsem avgusta. Ugoden trend se bo nadaljeval tudi avgusta.

Sijan Pretnar

PORTOROŽANI GREJO NA IZLET

Hortikulturno društvo Portorož je za svoje člane letos (23.maja) pripravilo izlet v "Mozirski gaj", park v **Mozirju**. ***

Društvo upokojencev pripravlja izlet v **Idrijo**, ki bo v soboto, **30.maja**. Izletniki si bodo ogledali 20.športne igre in revijo pevskih zborov primorskih upokojencev. Obiskali bodo še čipkarsko šolo in rudarski muzej.

TECIMO

Tradicionalni **X.tek okoli jezera v Fiesl** bo v petek **29.maja s pričetkom ob 16,30**. Sodelujejo lahko cicibani, pionirji, mladinci, veterani... Najhitrejši prejmejo nagrade. Na koncu bo tudi piknik.

MAJ V AVDITORIJU - MAJ V AVDITORIJU - MAJ V

Nedelja, 3. maj ob 20.30 - Stolna cerkev Piran: GALA KONCERT v sklopu praznovanja 300° obletnice rojstva Giuseppa Tartinija: SOLISTI VENETI in UTO UGHI - violina; program: Tartini

Nedelja, 3. maj ob 20.30 - Avditorij Portorož - filmska predstava: BILLY BATHGATE, režija Robert Benton, igrajo: Dustin Hoffman, Nicole Kidman

Petek, 8. maj ob 19.00 - Avditorij Portorož: nastop ritmično gimnastične skupine Kud Karol Pahor pod vodstvom Stasje Mehora

Sobota, 9. maj ob 20.30 - Avditorij Portorož: gledališka predstava MESTNEGA GLEDALISCA LJUBLJANSKEGA "PAHLJACA" Carla Goldonija. Režija: Katja Pegan, igrajo: Boris Ostan, Evgen Car, Maja Vidmar in drugi

Nedelja, 10. maj ob 20.30 - Avditorij Portorož: filmska predstava "J.F.K.", režija: Oliver Stone, igrajo: Kevin Costner, Tommy Lee Jones, Gary Oldman, Sissy Spacek. FILM, KI GA NE SMETE

sobota, 16. maj ob 20.30 - Avditorij Portorož: promocija nove knjižnice istrske skupine SAVRINI

nedelja, 17. maj ob 20.30 - Avditorij Portorož: filmska predstava: RAY ROMO Z ROKOM, režija: Laura Zislin, igrajo: Bill Murray, Richard Dreyfuss

Nedelja, 24. maj ob 20.30 - Avditorij Portorož: filmska predstava: WARSHAWSKI - detektivka na visoki nogi, režija: Jeffrey Laurie, igrajo: Kathleen Turner, Jay O. Sandberg

Nedelja, 31. maj ob 20.30 - Avditorij Portorož: filmska predstava: ŽIVLJENJE JE SLADKO, režija: Mike Leigh, igrajo: Alison Stedman, Jim Broadbent, Stephen Rea

KONGRESI - KONGRESI - KONGRESI - KONGRESI

15. DO 16. MAJ: SIMPOZIJ O NOVOSTIH V FARMAKOTERAPIJI

17. DO 19. MAJ: 5. TRADICIONALNI SEMINAR LJUBLJANSKE BORZE VREDNOSTNIH PAPIRJEV

22. DO 23. MAJ: LIONS CLUB ALPE ADRIA

ZAMUDITI!

Sami lahko marsikaj naredimo...

Večina krajanov Portoroža meni, da bi v svojem ožjem ali širšem okolju radi kaj spremenili, pa nimajo možnosti ali pa ne znajo vplivati.

Velikokrat se tudi jezijo, a ničesar ne naredijo!

Prvi turisti se že sprehajajo med našimi vrtovi. Zato ne bo odveč še en apel "OČISTIMO NAŠE OKOLJE".

Še je čas. Očistimo in uredimo okolico bivališč, kajti tudi to bo ogledalo naše turistične ponudbe.

Zato se vsi - veliki in mali, mladi in malo manj mladi odzovite našemu klicu k akciji.

Naj bo začetek naš lastni prag, nato vzpodbudite sosedo in skupaj pospravite še malo dlje od lastnega praga. In če bo šlo vse kot po loju, se boste kmalu srečali z drugim sosedom, pa tretjim in četrtim in vaša okolica bo taka, kot naj bi vedno bila.

To bo naš velik in najbolj ekonomičen prispevek h kakovosti letošnje turistične sezone.

Za vsem mora namreč ostati človekova sled - delo njegovih rok in šele potem lahko dobi obiskovalec občutek, da se je iz izbiro kraja letovanja prav odločil.

Naj bo poslej naša glavna aktivnost usmerjena k našemu turističnemu kraju. Naj bo jutrišnji Portorož spet dostojen naslednik velike tradicije. Utrimo čimprej pot v nove čase s prizadevanjem, da bi čimbolj ustregli željam obiskovalcev. Naj bo znova napisano v vodniku nemškega "Automobilclub von Deutschland": **Portorož - letovišče, ki se mu po izjemni raznolikosti ponudbe, ni treba bati mednarodnih primerjav.**

Neda Valič

ALI STE VEDELI?

Piranska tovarna stekla (območje Fornače) je med obema velikima vojnama izdelovala steklenice za portoroško zdravilno mineralno vodo, imenovana "Acqua bromo salso iodica di Portorose". Akcionarsko društvo v Portorožu (Società per azioni di Portorose) je imelo izključno pravico prodajanja te mineralne vode v lekarnah Italije in Švice. Po tedanji analizi (Istituto di Studi Superiori di Firenze) iz leta '23 je ta zdravilna voda vsebovala kalcij, magnezij, stroncij, silicij, železo, aluminij ter razne kisline.

Portoroška zdravstvena komisija je 1920 leta pričela izdajati turistični glasnik (Bolletino di Portorose ed elenco dei forestieri). Objavljal je popis gostov, imena hotelov in vil, reklamiral razne izlete in zabavne igre itd. Tako je bila 1920 leta nacionalna regata jadrnic (Regata nazionale a vela) na relaciji Trst-Portorož, ribiška regata za vso Benečijo, a leto pozneje kolesarska dirka in dirka na osli. Po sedemdesetih letih so odpadla le tekovanja z osli (ali res?)

V maju leta 1925 so italijanske oblasti priobčile (Gazzetta ufficiale) zakonsko osnovo za upravljanje hotelov, kjer zahtevajo, da se posteljina zamenja po odhodu vsakega gosta, da morajo sobe imeti vsaj 30 m² površine na gosta, bifeji pa morajo imeti hladilnike. (Koliko gostov uspemo danes stlačiti v 30 m²?)

Aprila 1926 leta so odprli hidroplansko linijo Portorož-Trst-Benetke- Torino (600 km) - z enomotornimi za tri potnike in trimotornimi za 10 potnikov. V dveh letih so prepeljali 3700 potnikov, 4 tone pošte (filatelisti oglasite se!) in 20 ton blaga. Odprli so tudi **avionsko linijo Trst-Mali Lošinj-Zadar** (nekoliko manj kot dve uri letenja). Italijanske državne železnice so dale 50 % popust za turiste, ki so potovali na severni Jadran (severno od Ancone - vključno z Istro do Reke).

Dr. Miroslav Zei

portorožan

Številka / numero 4 • letnik / anno II
PORTOROŽAN je vpisan v register časopisov pri Ministrstvu za informiranje pod registrsko številko 990. V časopisnem svetu so: Nataša Benčič-Jelačin, Branko Simonovič, Majda Vlačič, Alojz Umek, Gustav Guzej.

UREDNIŠTVO ČASOPISA KRAJANOV PORTOROŽA / REDAZIONE DEL GIORNALE DEI CITTADINI DI PORTOROSE: Gustav GUZEJ (glavni in odgovorni urednik / capo redattore e redattore responsabile), Mitja JANČAR, Mirko KOS, Jovan NIKOLIĆ, Sijan PRETNAR, Irina STEGEL, Livia SIKUR ZORMAN; oblikovanje naslovnice / copertina di: Teo TAVŽELJ, dipl. arh.; tehnična ureditev / redazione tecnica: Boris VUK; tisk / stampa: Birografika "BORO" Izola: naklada / tirazione: 1500. IZDAJATELJ / EDITORE: Krajevna skupnost Portorož / C.L. di Portorose; **naslov uredništva:** Obala 16, Portorož, Tel. 73046 / Indirizzo della redazione: Lungomare 16, Portorose, Telef. 73 046. Cena enega izvida/prezzo di un esemplare: brezplačno/gratuito.

V TEJ ŠTEVILKI SO SODELOVALI / IN QUESTO NUMERO HANNO COLLABORATO: David Božič, Jože Horvat, Snežna Rešek, Neda Valič, dr. Miroslav Zei.